

VILÁGOS SÁG

Valkirályok
garázdálkodása
Mérában

KOLOZSVAR,
1947 augusztus 6, szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
197. szám.

7,110.810 hektár területen 657.520 vasuti kocsi gabona termelt az országban ebben az évben

BUKAREST. — A földművelésügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint ebben a mezőgazdasági évben a várható össztérméshozam az öszsgabonaneműekből 657.520 vasuti kocsi lesz.

Őszi és tavaszi búzát 1.680.847 hektáron termeltek és ha a terméshozamot átlagosan hektáronként 750 kilóra becsüljük, akkor az öszsmennyiség tavaszi és őszi búzából 126.000 vasuti kocsi.

Rozsot 89.992 hektár területen vetettek el és ha hektáronként 733 kiló terméshozamot számítunk, úgy az öszstermés 6600 vasuti kocsi-ra becsülhető.

Árpát 413.930 hektár területen termeltek az idén. Hektáronként átlagosan 693 kiló terméshozamot számítva, az öszsmennyiség 28.690 vasuti kocsi.

Zabbal 520.932 hektár területet vetettek be. Hektáronként 697 kilóval számítva, a terméshozam 36.310 vasuti kocsi.

Tengerit ebben az évben 4 millió 370.451 hektár területen termeltek és hektáronként 1000 kiló terméshozamot véve alapul, az öszstermelés mennyisége 437.000 vasuti kocsi.

Kölest 30.332 hektár területen termeltek. Hektáronként 689 kiló terméshozamot számítva, az öszsmennyiség 2090 vasuti kocsi.

Rizset 3962 hektár területen termeltek és 2040 kiló hektáronkénti átlagtermést számítva, az öszsmennyiség 810 vasuti kocsi.

pert letárgyaló igazságszolgáltatási hatóságoknak.

A per nyilvános tárgyalására, amelyet országszerte hatalmas érdeklődés előz meg, előreláthatólag 15—20 nap múlva kerül sor.

50 SZÁZALÉKOS SZALLITÁSI DIJKEDVEZMÉNY AZ ÉLELMISZERSZALLITÓKNAK

Ötvenszázalékos szállítási díjkedvezményt engedélyezett a CFR vezérigazgatósága mindazok részére, akik élelmiszert, gyümölcsöt és zöldséget szállítanak bármelyik állomásról a következő nagyvárosok részére: Arad, Bacau, Braila, Brassó, Bukarest, Galac, Kolozsvár, Konstanca, Krajova, Jasi, Marosvásárhely. Gyulafehérvár, Nagyvárad, Ploesti, Nagyszeben, Szatmárnémeti és Temesvár.

lajchervár, Nagyvárad, Ploesti, Nagyszeben, Szatmárnémeti és Temesvár.

Az ötvenszázalékos szállítási díjkedvezmény a következő élelmiszerekre vonatkozik: brattai turó, hordós turó, tömlőturó, sajt, kaskavál, friss és sós orda, friss hus, friss gyümölcs, szárított gyümölcs, friss tej vagy aludt tej, friss és szárított zöldségtelék, must, hajandió, tojás, élő és vágott baromfi, kenyér, tejszín, szőlő, zöldkáposzta és zöldségtelék általában.

Ezeket az élelmiszereket bármelyik gőzvonatú személy- vagy tehervonaton lehet szállítani, kivéve a gyorsúti tehervonatokat, amelyen a szállított áru szállítási díját minden kedvezmény nélkül meg kell fizetni.

Súlyosan megbüntetik a dohányjal feketézőket

A képviselőház előtt fekszik a dohányjövédékről szóló törvény bizonyos szakaszainak módosítására vonatkozó törvényjavaslat.

A törvényjavaslat szerint a jövőben a dohányjövédéki árakat csakis a hadirokkant- és hadiözvegygondozó központ ellátottjai árusíthatják és csak abban az esetben, ha az árusítás szelvényre való illetőségűek. A dohányjövédéki központ más személyeknek, köztük első sorban a saját és szövetségi nyugdíj-

sainak csak abban az esetben adhat árusítási engedélyt, ha a hadigondozottaknak kívül erre mód is lehetőség kínálkozik.

A törvényjavaslat igen szigorú intézkedéseket tartalmaz a cigaretták és általában a monopól termékekkel üzlekedők megbüntetésére. Azokat, akik hatósági engedély nélkül hoznak forgalomba egyedárukat, négyezer lejű bírsággal és félévi börtönbüntetéssel és az árú elkobzásával büntetik.

Tíz éve nem volt ilyen jó cukorrépa-termés

A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint ez évben rendkívül jó idő járt a cukorrépa-termelésre.

Az 57.672 hektáryi cukorrépával beültetett területen a hektáronkénti 8895 kilogram termést véve alapul, az egész országban 51.266 vasuti kocsi cukorrépa-termésre lehet számítani. Ez a mennyiség lehetővé teszi, hogy az ország cukorgyárai ez évben több cukrot állítsanak elő, mint bármikor az utolsó 10 évben.

Elhalasztották a képviselőház szünetét

A képviselőház e hétre tervezett 10 napos munkaszünetére nem került sor. Hétfőn tovább folytatódtak az ülések a valószínű, hogy e héten megszakítás nélkül végzik a

Ház előtti fekvő törvényjavaslatok vitáját és azok megszavazását. Körülbelül pénteken kerül csak sor egy kéthetes időtartamu munkaszünetre.

Bolgár—jugoszláv baráti

és kölcsönös segélynyújtási egyezmény

Jugoszlávia lemondott 25,000.000 dolláros jóvátételi igényéről Vámunióra lép a két baráti állam

„Új híradás ismét arról győzi meg a világ népeit, hogy a Balkán már nem puskaporos hordója Európának, hanem a megértés és béke fátylahordozója” — állapította meg hétfő esti magyar híradásában a bukaresti rádió a bolgár—jugoszláv megbeszélések eredményének a jelentőségét méltatva.

Dimitrov bolgár miniszterelnök és Tito marsall jugoszláv miniszterelnök megbeszélései alapján Bulgária és Jugoszlávia elhatározták, hogy kölcsönös barátsági és segélynyújtási egyezményt köt. Jugoszlávia lemond a békeszerződés értelmében Bulgáriától járó 25 millió dolláros kártérítésről. A két állam vezetői vámuniót, a pénzügyi együttműködésük a harmonizálását s a gazdasági és politikai kérdésekkel kapcsolatban egyöntűen eljárás határoztak el.

Az egyezmény nem irányul senki ellen, és nem veszélyeztet más országok békéjét, hanem ellenkezőleg komoly tényezőjévé válik a haladó és demokratikus erők öszszefogásának abban a pillanatban, amikor a világ reakciós erői két lövből akarnak teremteni — mondotta az eseménnyel foglalkozva a bukaresti rádió hírmagyarázója. — Jugoszláviának, amely maga is háborúsított ország, a Bulgáriától járó jóvátételről való lemondásáról szólva megállapította, hogy azok az országok, amelyek a háborúban mérhetetlen vagyoni kárt szenvedtek, ilyen nagylelkűséggel nem tettek tanúságot.

A bolgár—jugoszláv megbeszélések zárülése augusztus elsején volt a szlovéniai Blédben és azon Dimitrov bolgár miniszterelnök elnököl. Az ülésen megerősítették az értekezlet döntéséről szóló

jegyzőkönyvet és jóváhagyták a sajtónak szánt közleményt. A két miniszterelnök rövid beszédben méltatta a hozott határozatok történelmi lehetőségét, megállapítva, hogy ezek a határozatok ugyanakkor jelentékeny hozzájárulást jelentenek a balkáni és az európai béke és demokrácia megszilárdulásához.

Tito jugoszláv miniszterelnök másnap délutánt adott a bolgár kormányküldöttség tiszteletére. A két miniszterelnök ez alkalommal mondott pohárköszöntőjében hangsúlyozta, hogy a hozott határozatok távolról sem jelentenek titkos diplomáciát, hanem a két ország tartós együttműködéséről van szó szabadságuk és függetlenségük biztosítása, továbbá a szabadság-szerető nagy és kis nemzetek demokratikus békéje szolgálatában. A bolgár kormányküldöttség

Vegyük szemügyre az iskolát

Az új búzából megsütötték már itt is, ott is az első kenyereket, nyugodtabban néz ilyenkor maga elé mindenki s hogy az öszretéltre kerül a szó, felülük mindenütt a gyermekek dolga. Mi lesz az iskolával? Ki hová iratkozik be? Melyik pályát válassza a kötelező elemi oktatást elvégzett, vagy éppenséggel érettségizett fiú és leány? Így kérdészködik a család s a nemzetiségi politikában is itt van iskolánk számbavételének ideje.

Ami a romániai magyar iskolakérdést illeti, nem egyszer lestegettük már, hogy fiatal, fejlődő demokráciánk ezen a téren érte el eddigi legszebb eredményeit. A múltban ahig tengődött a kisebbségi magánoktatás, ma azonban, amikor már a kisebbségi időköt a nemzeti egyenjogúság kiteljesedésének időszaka cserélte fel, a demokratikus román állam vállalta a magyar nyelvű oktatást az óvodától az egyetemig. A magyar gyermeket mindenütt magyar iskola várja, s ahol még nem épült ki különleges szakmai iskolahálózatunk, ott is előrelátható, hogy korszerű igényeink kielégülnek, amint a háború okozta gazdasági nehézségekből kilábal az ország. Még így is: új fapári szakiskolánk nyílik meg Csíkszeredén, szövőipari tagozatot kaptunk Brassóban, építészeti szakiskolánk elhelyezése Kolozsvárt vagy Temesváron már csak rajtunk múlik s az új magyar almérnöki iskola az érettségizettek legvállalkozóbbjait várja. Folyanak a tárgyalások a Bolyai-egyetem mezőgazdasági karának végleges felállításáról, a győgszerészek bizonyos vizsgalehetőségeit bevezetésével találják majd meg számításukat és egyre sürűbben esik szó a még hiányzó magyar képzőművészeti főiskoláról.

Mai gazdasági viszonyaink között egyelőre még megoldhatatlan ugyan a székely műegyetem kérdése, a legutódatosabbak és legbátrabbak azonban nem riadnak vissza a nyelvi nehézségektől. A Magyar Népi Szövetség a román demokrácia ténylegkkel karöltve kellő segítséget kíván nyújtani mindazoknak, akik a román műegyetemen tanulmányokat megkezdik s a így komoly biztosítékot jelentenek arra, hogy az iparosodás nagy feladatai közepette nem maradunk erdélyi magyar mérnökök nélkül.

Egyre sürűbb iskolahálózatunkban ezidén jutnak nagyobb szerephez a múltban mindig lenézett és mostohasorsú iparos-tanoneiskolák is, amelyek élére magyar felügyelő került, s a mezőgazdasági szakiskolák országos kifejlesztése természet-szerűleg maga után vonja magyar vidéken is a magyar földművelésiskolázás új és komoly arányú megvalósítását.

Igy a keretek. A tartalommal azonban már kevésbé elégedelünk meg. Amugyis kevés tanulóknak marad még gyenge és, felve a régi idők kaszálomának, soványos előéletének, álludományosságának, vi-

lágyszemléleti kezdetlegességének maradványával. S ez még nem minde. Tanrendünk sem bontakozott még ki egészségesen növekvő demokratikus igényeink szerint. Itt azután nincs nemzetiségi különbség, mert román iskola és magyar iskola egyaránt gyökeres átalakulásra szorul.

A technikai hiányok mögött azonban emberi hibák sorakoznak.

A Magyar Népi Szövetség közel három éven át mindent megtett állami és felekezeti tanszemélyzetünk érdekében és a román demokrácia termékeny szövetségében éppen a minap érte el a felekezeti tanítók egy régi kívánságának teljesítését is: a felekezeti iskolákban töltött évek beszámítását. Falvaink és városaink dolgozói a legszükségesebbel igyekeztek ellátni nélkülözhetetlen tanszemélyzetüket. A demokratikus sajtó, a politikai élet és különféle szakmai tanfolyamok igyekeztek elősegíteni nevelőink korszerű átképzését. Általános-ságban azonban iskoláink, különösen az elméleti középfokon, nem fejlődtek, nem haladtak és nem egy esetben történik meg, hogy a Magyar Népi Szövetség sorából demokrataellenes magatartása miatt tanítókat és tanárokat kell eltávolítani... Ismerünk panaszokat majdnem minden megyéből, amelyek adatokkal bizonyítják, hogy tanfelügyelőink sem állanak mindenütt hivatásuk magaslátán. Az Unghváry-féle összeesküvés szálaiba is belegabalyodott nem egy tanferrfi, aki visszaélve a demokrácia türelmével, valamiféle régi uri hóbortokat, társadalmi előjogokat álmódozott vissza. Értelhető tehát, ha ma, néhány héttel iskoláink megnyitása előtt, fokozott éberséggel fordulunk a tanszemélyzet tisztogatásának kérdéséi felé.

Gyermekeinkről van szó s gyermekeink jövőjében népünk sorsának alakulásáról.

Legfőbb ideje, hogy a Magyar Népi Szövetség minden szervezete körülnézzen iskoláinkban. Meg kell állapítanunk a hiányokat, mozgósítanunk kell minden erőt a kellő felszerelés beszerzésére (milyen gyönyörűen sikerült például a székelyudvarhelyi ipari középiskola felszerelsgyűjtése!), szívünk ügyévé kell tennünk, hogy könyvtár és tan-könyvek várják a legszegényebb gyermekeket is és azonnal hozzá kell fognunk népi kollégiumok létesítésére a falusi tehetségek felkarolása és iskolázatása érdekében. De ez mind hiábavaló, ha a tanár reakciós előítélettel van tele és gáncsolja a társadalmi haladást, az egyetemre pedig ott ülnek még mindazok, akiknek heteor népellenes elfoglaltságaik kölézésére nem volt elég a múlt megannyi emberi tragédiája.

Gyermekeink és iskoláink legyen most a szó. Fogadjuk meg, hogy jó iskolában, jó tanulókkal és új tanrenddel, megbízható demokráta tanítók és tanárok gondjaira bizzuk őket.

BALOGH EDGAR

visszaérkezett Szófiába.

Dimitrov bolgár miniszterelnök, a Blédben volt bolgár—jugoszláv megbeszélések után sajtónyilatkozatot adott a szláv országok együttműködéséről. Kijelentette, hogy a szláv nemzetek szoros együttműködése nem irányul egyetlen ország ellen sem, hanem mindenekelőtt az érdeklt országok önévédelmét szolgálja. Bulgá-

ria és Jugoszlávia között a barátságos együttműködés tartós politikai gazdasági és művelődési együttműködéshez vezet s a jugoszlávai tárgyalások azt mutatják, hogy ez megvalósítható. Mindket ország megéri önálló életet.

— Dicszláv szövetség, esetleg balkáni föderáció vagy konföderáció még nem illészerű — mondotta a bolgár miniszterelnök.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

Előfizetés egy hónapra 120.000 lej

Postacsekkszám: 40.625

A bukaresti rádió magyar műsora:

Kedd: 7.30: Hírek, erdélyi lapszemle.
19.00: Hírek, Elsa Triplet novellája: „A mezőségek és a maquisardok.”
Szerda: 7.30: Hírek, fővárosi lapszemle, hadifogoly híradó. 21.00: Erdély órája.
Csütörtök: 7.30: Hírek, karcolat.
19.00: Hírek, riport.
Péntek: 7.30: Hírek, erdélyi lapszem-

le, hadifogoly híradó. 19.00: Hírek, dr. Sólymos Iván országgyűlési képviselő jogi és gazdasági tanácsadója, belpolitikai szemle.
Szombat: 7.30: Hírek, fővárosi lapszemle, műsorismertetés. 19.00: Hírek, rádiójelenet, műsorismertetés.
Vasárnap: 8.15: Ifjúsági óra.

AUGUSZTUS 7-IG MINDENKI VALTSA KI FÉNYKÉPES SZEMÉLY-AZONOSSÁGI IGAZOLVÁNYÁT. A kolozsvári központi rendőrség a belügy-minisztérium rendelete alapján felhívja a fényképes személyazonossági igazolvánnyal még nem rendelkező kolozsvári lakosokat, hogy augusztus 7-én estig szerezzék azt be, illetve régi bejelentőlappjukat fényképes személyazonossági igazolvánnyá cseréltessék be, mert a hátrétdő után a fényképes igazolvánnyal nem rendelkezők ellen megindítják a kihágási eljárást.

ÉRKESEK (Chesereu, Szilágy megye) református egyház pályázatot hirdet az első számú kántortanítói és a második számú tanítói állásokra. Helyi javadalmat egyenként: 10 katasztrális hold. 1435 öl föld, lakás kerttel, 2 ürmester tűzifa, 8 mázas buza, mint valorizált pénzérték, kántornál stola. Az állások szeptember 1-én elfoglalandók.

ELLOPTAK egy hárommillió lej értékű mellényt egy szegény kolozsvári asszonytól, amikor az ócskapiacra ment, a ruhadarabot eladni. A mellény nem az ő tulajdona volt, hanem egy másik, többgyermekes szegény asszonyé. A két károsult kéri az illetőt, juttassa vissza a mellényt Turós Gyulánának, Dézsma-utca 35 szám alá és ezzel enyhítsen súlyos helyzetükön. Jószívű adakozók adományait a károsultak részére szerkesztőségünk is továbbítja.

FELG AGYONVERTÉK Eckhert György kolozsvári Monostori-ut 151 szám alatt lakó méhészt, aki 20 méhcsaláddal együtt nemrég Gödömterházára költözött, hogy ott nyaraltassa méheit. Az elmúlt éjszaka két, eddig még ismeretlen, felfegyverkezett egyén rontott be

Eckhert lakására és fenyegetésekkel pénzt követelték tőle. A méhészt ellenállt, mire a rablók agyba-főbe verték, 100 millió lej készpénzt, valamint egyéb értékeit elrabolták és több méhcsaládját is elvitették. A marosvásárhelyi csendőrszárnyparancsnokság megindította a nyomozást a rablók kézrekerítésére.

ELENA PAVEL-EMLEKEST. A Népvédelem és a Demokrata Nők Szövetségének rendezésében tartották meg Elena Pavelnek, a haladó demokrácia hősi női harcosának emlékünnepélyét. A ploesti börtönben tragikus halált halt Elena Pavel érdemeit és hősi életét Erdős Judit, Farkas Helén és Livia Cuparencu méltatták. Befejezésül elhatározták, hogy a Népvédelem minta-otthonát Elena Pavelről nevezik el, ezzel is megörökítve az utókor számára is nevét.

A POLGÁRMESTERI HIVATAL pénzügyi osztályának adókezelési és ellenőrzési osztálya értesíti Kolozsvár lakosságát, hogy a folyó költségvetési évre vonatkozó községi adók és illetékek kivetése e hónapban megkezdődik. Akik az adókezelő bizottságtól idézést kaptak, az idézésben feltüntetett napon és időpontban — saját érdekében — jelenjenek meg a bizottság előtt.

ELLOPTAK múlt héten a Széchenyi-téren F. Gy. Holdvilág-utca 9 alatt lakó nyugdíjastól a Betegsegélyző Pénztártól felvett 520.000 lej nyugdíját. A károsult kényerelt akart vásárolni a piacon és akkor vette észre, hogy egész havi nyugdíját megfosztották a lelketlen zsebmetszők. Kéri a jószívű emberek anyagi támogatását, hogy szerény életét a jövő hónapi nyugdíjig valahogy eltenge. Adományokat szerkesztőségünk is továbbítja részére.

Időjárásjelentés:

Az óceáni légtömegek betörése nemcsak Nyugateurópában, hanem a szárazföld belseje felé is egyre előre halad. Ezért nemcsak a brit szigeteken és Skandináviában, hanem Németországban és az Alpok vidékén is öbbsfelé esik az eső. A leszálló légáramlás főleg Ukrajnában és a Balkánon érezhető hatását. Várható időjárás: kedd estig: Mérsékelt szél, felhőzetes, egy-két helyen kisebb feltevesők, a hőmérséklet alig változik.

SZOLGÁLTATOS KOLOSZVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK. Augusztus 5-től augusztus 8-ig bezárólag szolgálatban. Dr. Hintz (Szabadság-tér 28), Diana Jókair-utca 23), Hygea (Széchenyi-tér 32), Uránia Horea-utca 4), dr. Elekes (Ferdinánd király-ut 110), Sotropa (Stefan cel Mare-tér 1), Risca (Mária királyné-utca 16), Phönix (Egyetem-utca 3), Teala (Malom-utca 16) gyógyszerárak. Egész nappal szolgálatban augusztus 5-én: dr. Hintz, Uránia, dr. Elekes, Risca és Teala gyógyszerárak.

KOLOZSVÁRI MNSZ-GYÜLÉSNAPTÁR. Augusztus 5-én, kedden este 7 órakor taggyűlés a II. kerületben, az Andrei Muresan—Attila-ut 9 alatti székházban. Augusztus 6-án, szerdán este fél 7 órakor I. kerületi taggyűlés a Farkas-utca 7 alatt. Augusztus 6-án, szerdán este 6 órakor a nöbizottág háztartási tanácsadója a Farkas-utca 7 szám alatt. Augusztus 8-án, pénteken este fél 7 órakor intézőbizottsági ülés a Farkas-utcai székházban.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:
CAPOZOL: A csillagok fusó. A legnagyobb amerikai színes film.
CORSO. Javítás miatt zárva.

RIO: Nagy szerelmi dráma francia változatban: Kajja. Főszerepben: Danielle Darieux és John Lehr. Műsor előtt Híradó. Előadások szombat, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétköznap 5, 7 és 9 órakor.

ROYAL: Csak néked dalolok... U amerikai zenés film. Főszereplők Deanna Durbin, Franchot Tone, Pat O'Brien.

SELECT: Kémelek brca.

THALIA: Ördögi muzsika.

URÁNIA: Atalakítás miatt zárva.

GYAPJUFONALAK

Összesodrását vállaljuk.

Gyapufésülő és fonó

Deportáltak (Kajántói)-ut 4.

SPORTÉLETT

Három új csúcseredmény az országos uszóbajnokságokon

TEMESVÁR. — A három napig tartó országos uszó- és vízilabdabajnokságok küzdelmei során három új országos csúcseredményt állítottak fel. A 400 m. női gyorsuszásban Grelleth Edit (Ifjúsági) 6 p. 54.4 mp-es, a 100 m. ifjúsági gyorsuszásban Germán (BEAC) 1 p. 09.6 mp-es, míg a 3x100 m. ifjúsági vegyesváltóban az Ilsa csapata 4 p. 01.6 mp-es idővel állított fel új országos csúcseredményt.

A vízilabdabajnokság döntőjé-

A Vasas ifjúsági atlétái a harmadik helyen végeztek az országos bajnokságokon

TEMESVÁR. — Az Electrica pályáján rendezték meg szombaton és vasárnap az országos ifjúsági atlétikai bajnokságok küzdelmeit, amelyekben 18 egyesület 120 versenyzővel indult. A népes mezőnyben a kolozsvári Vasas harmadik helyen végzett 66 ponttal a Stadiul Roman 74 és a Prima Ba-

ben az Ilsa — nagy harc után — az utolsó percekben elért góljaival 4:1 (1:1) arányban legyőzte a BEAC csapatát. A harmadik helyért a Szabadság 2:1 (0:1) arányban győzött a Viforul DAC ellen. Az elődöntőben a BEAC 7:1 (5:1) arányban győzött a Szabadság ellen és 4:2 (2:0) arányban a bukaresti CFR ellen. A pontversenyben első lett a temesvári Ilsa csapata, 2. BEAC, 3. Szabadság, 4. Universitatea.

nat 72 pontjával szemben. A kétnapos bajnokság hőse Gergely, a Vasas kiváló gyorsfutója volt, aki a 100 m. síkfutásban 11.4 mp., a 200 m. síkfutásban 25.4 mp., míg a 400 m. síkfutásban 55.5 mp-es idővel győzött. A 3000 m. síkfutásban a győztes Rajka (Vasas) 10 p. 08.8 mp-es idővel,

Kisorsolták a Balkán uszó és vízilabdabajnokságok sorrendjét

BUDAPEST. — A Balkán uszó- és vízilabdabajnokságok küzdelmei augusztus 6—10-e között Budapesten kerülnek megrendezésre a Margit-szigeti uszodában. A nagyszabású találkozóban a rendező Magyarországon kívüli Románia, Jugoszlávia, Bulgária, Albánia és a szabad Trieszt városi versenyzők részt. A mérkőzések sorsolása a következő:

Augusztus 6-án: Románia—Albánia és Jugoszlávia—Bulgária. Augusztus 7-én: Magyarország—Románia és Bulgária—Albánia. Augusztus 8-án: Magyarország—Bulgária és Jugoszlávia—Albánia. Augusztus 9-én: Magyarország—Albánia és Jugoszlávia—Románia. Augusztus 10-én: Magyarország—Jugoszlávia és Románia—Bulgária.

Eldöntetlenül játszott a Haggibbor Szatmáron

SZATMÁR. — A Haggibbor labdarugócsapata vasárnap Szatmáron játszott a Sanitas együttesével barátságos mérkőzést, amely 2:2 (1:0) arányban döntetlenül végződött. A kolozsvári csapat, amely kitűnően megállta helyét NB. II-ös ellenfelével szemben, Bakos és Kaszner góljaival 37 percig 2:1 arányban vezetett. Csak az utolsó előtti percekben sikerült kiegyenlítenie a Sanitasnak, amelynek részéről Kovács és Farkas volt eredményes.

Az 5000 néző előtt lejátszott mérkőzésen Nóti Lajos, a Sanitas kitűnő erőssége, játékos múltjának 20 éves jubileumát ünne-

pelte. A mezőny legjobbjai: Nőé kapus, Bakos dr. Dumitras, illetve Farkas, Léb és Szarvas voltak. Bogdán a mérkőzés jórészt vezette.

SPORTHIRADÓ

A Dermata férfi kosárlabdacsapata a nagyváradi COOPS együttesét 75:11 (32:5) arányban győzte le, míg női csapata a nagy küzdelem után — 14:13 (8:9) arányban vereséget szenvedett a COOPS női együttesétől. A Csepel labdarugócsapata a villanyfényes esti „Béke Kupa” mérkőzések során 3:2 (0:0) arányban legyőzte a Kispest csapatát.

Belga szabótükör

80x180 cm eladó.

Érdeklődni B r tlan és Gyermati szabóságnál, Kossuth Lajos-utca 1.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 4000 lej. Állástkeresőknek 3000 lej. Cim a kiadóban és jeligés hirdetéseknel 10.000 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés 5000 lej szavankint. Közgazdasági közlemények 6000 lej szavankint. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5000, 6000 és 7000 lej. Nyilttér szavankint 15.000 lej.

ADAS VETEL

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, többégyebet legmagasabb áron veszek. Erős, Dávid Ferenc-utca 12. F.
ZONGORA (kitűnő) és üveges vitrin eladó. Értekezni Bodorné Tessitori Adriennél Kolozsvár, Jasilor-utca 4. Élelmiszerüzlet. Gr.
VEZSEK a legmagasabb napi áron mindenféle férfi és női varrógépeket, varrógépfeket, varrógéplabakat, alkatrészeket, tüket, kötőgépeket. Weisz gépkerekedő, Horea-ut 82. 6481
MEGVÉTELRE keresek szürke vagy barna erős férfi öltönyt. Cim a kiadóban. 6517
KERESEK sürgősen jókarban lévő perzsaláb bundát, vagy barna bundabélést megvételre. Foto Artist, Dózsa György-utca 21. 6493
RÁDIÓT modernet, lámpánélkülit is veszek. Szappan-utca 2. 6489
MODERN diófurniros rekamié, toalett tükörrel, kihuzós asztal, vitrin, konyhaszekrény, függöny, festmények sürgősen, olcsón eladók. Dózsa György-utca 12, I. emelet, ajtó 3. 6600
DKW 350-es motorkerékpár, üzembekapos, oldalkosárral eladó. Krizsbai-utca 20. 6594

RÁDIÓ Horniphon Princ, 3+1, eladó. Szappan-utca 32. 6577
KERESEK komplett nagy kombinált háló 5-6 havi használatra. Előre fizetek. „Háló” jelígre a kiadóba. 6574
ZOMÁNCZOTT vasgép részodronnyal eladó. Megtekinthető Méreinel, Mária királyné-utca 18, emelet. 12-4 óra között. 6571
JÓKARBAN lévő motorkerékpár BMG jó gumikkal eladó. Malom-utca 27. 1-3 óráig. 6567
ELADÓ ebédlő, konyha, férfszoba és más butorok. Cim a kiadóban. 6568
GYERMEKKOCSI új állapotban sürgősen eladó. Szabadság-tér 6. 6580
SÜLLYESZTŐS karikahajós varrógép eladó. Hosszu-utca 31, ajtó 13. 6581
KERESEK használt Röntgen lemezeket, vagy használt fényképezőket, 500 ezer lejért kilóját. Dávid Ferenc-utca 9. Előls Sámuel. 6583
ELADÓ gömbölyű vas, 4 méter 60 hosszú, 55 milliméter vastag, 1 darab 3 méter hosszú, 50 milliméter vastag. Könyök és Té muffok. Dónát-ut 90. 6584
ASZTALI időkályha új, káuin, vendéglő részére is alkalmas, eladó. Mocanu, Kogalniceanu (Farkas)-utca 1. Egyetem. 6586

ANGORA fonónt keresek. Arany János (volt Schütz János)-utca 19, II. emelet 6. 6587
ELADÓ diógyökér antik stílu vitrin, egy kis jég szekrény. Kossuth Lajos-utca 32 szám. 6582
GY nagy Singer férfi varrógép és egy nagy vasajtó eladó. Einstein-utca 8 szám. 6587
FERFI kerékpár jó állapotban eladó. Kossuth Lajos-utca 13. Katona sütőde. 6597
ELADÓ használt rekamié, konyhaberendezés, egy jókarban lévő szelön, új zománczott konyhaberendezések, diófurniros asztalok és székek. Asztalosműhely, Roosevelt-utca 3. Óvárban. 6595
6595

FÜRDŐSZOBABERENDEZÉST megvételre keresek. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 6590
KÉZI téglaprést megvételre, vagy bérbe azonnalra keresünk. EMGE, Regála-utca 22. 6596
ELADÓ egy modern új konyhaberendezés. Kapás-utca 6. 6599
ELADÓK használt butorok. Fiizfa-utca 23. 6598

ALLAST KAPHAT

ASZTALOSSEGEDET butormunkára, új munkaeort felveszek. Kóbory, Zsák-utca 3. 6589
VASIPARI üzem keres azonnali belépésre könyvelőt vagy könyvelőnt, aki bércszámolásban, kereseti adó és betegsegélyző, valamint egyéb adóügyekben is jártas. Jelentkezés Eötvös-utca (Gen. Berhelot) 15, I. emelet, délután 1 és 3 óra között. 6592

INGATLAN-LAKAS

ELCSERÉLNÉM Budai Nagy Antal-utca közepén lévő kétszobás komfortos lakásomat egy szoba komfortos belvárosival. Telefon 606. Maloasa-utca 17. 6578
KERESEK lakást 1 szoba, konyhát, vagy műhelyhelyiséget, költségmegtérítéssel és magas házbrérel. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 6570
ELCSERÉLNÉM szoba, konyha komfortos belvárosi lakásomat szoba, konyha külvárosi lakással. Érdeklődni Dragalina-utca 104 alatt, 6-7 óráig. 6591

AZ „ORGANIZÁTOR”
irodáját áthelyezte
Egyetem-utca 4 szám alá

ELVÁLLAL:
Órakeresés. Havi könyvelés. Kereskedelmi könyvek lellektelését.
Vállalatok szervezését. Kereskedelmi, iparkamarai és munkakamarai ügyeket. Adóügyeket. Pénzügyi behatározások, könyvek hitelesítését. Árvelelés elkészítését. Iratok beszerzését. Könyveléssel átszervezés, modernizál. Átíró könyvelési rendszereket beállít. Illetkezőségeket.
Kezdő cégek részére ingyen tanácsadás.

A leizított francia nép hősi küzdelme elnyomói ellen.
KÉMEK HARCA
(Kontra spionaj)
A francia ellenállás nagy éposza. Főszerepben:
James Mason **Carla Lehmann**
Előadások: 7, 9 órakor. Szombat, vasárnap 3-kor is
Bemutatja mátol a **Select-mozgó.**

MOZIGÉPÉTT
és modern székeket veszek.
Torda, telefon 64.

Mérában a vajkirályok kényuralmának

A kolozsvári fekete vajpiac korlátlan urai békétlenséget akarnak támasztani Mérában

MÉRA. — (Kiküldött munkatársunktól.) Szombat este van és az óra hatot mutat. A község lakói mint méhek a kaptárban, egymás után hozzák a mérai tejfeldolgozó szövetkezetbe a frissen fejt tejet. Az üzem Mérának büszkesége. Minden tehenes gazda naponta kétszer is megfordul itt reggel és este, fejés után. Látnak egykedvűen kocogó szamarakat; hátukra erősített tejeskondérokban 10—12 liter tej is locsog. A legtöbb idejáró gazda azonban maga hozza két-három liter tejeskáját.

A frissen fejt tej az óránként 600 liter tejet feldolgozó főzőgépbe kerül. Méra községben naponta 1500—2000 liter tej gyűl be. Így a gazdák 10—15 perc alatt a beadott tejet lefőlözve már vissza is kapják, míg a külön gyűjtött tejszínből vaj lesz. A lefőlözött tej kerül aztán be a város dolgozóinak asztalára s ez a tej még mindig 10 százalék zsíradékfeleséget tartalmaz. A mérai tejfeldolgozóban hetenkint háromszor a beadott tej minősége és mennyisége szerint kapnak vajat a gazdák. Ma is valóságos vajhegyet osztanak szét. Van olyan is aki 10 kiló vajat visz haza, de a szövetkezeti tagok nagy többségének alig jut félkiló vagy esetleg 20 deka vaj. A tejfeldolgozó szövetkezet a falu áldása. A szövetkezetnek tagja majdnem a falu egész lépe.

A tejfeldolgozó szövetkezet naponta többkiló vajat szolgáltat be. Így a beszolgáltatók egyaránt hozzájárulnak az ország ujjaépitéséhez.

SZÁMOLATLAN MILLIÓKAL A MELLÉNYZSEBEN...

Mérában is, mint bárhol a világon vannak olyan emberek, akik nem haladnak a közösséggel, akik akkor boldogok ha az ami jó és hasznos, csak nekik jövedelmez. Sajnálatos kell megállapítani, hogy Mérában az ilyenekből jóval több van, mint más községekben. A háberus idők, majd az azt követő szűkös esztendő sora egyes mérai, bőségben dűlködő nagygazdának láthatóan kedvezett. A gazdagság pedig kapzsivá tette őket. Ezek az elvakult emberek amíg a tejszövetkezet hasznát hozott nekik, hűségesen támogatták, de most, amikor busás hasznuk egy kis hányadát be kellett volna szolgáltatniuk, szembefordultak a szövetkezettel.

Otthagyták és mellényzsebükkbe begyűjtött számlálatlan milliókból saját maguk részére szeparátorgépeket vásároltak. S ma nevetnek a markukba a többi becsületes mérain, mert amióta saját gépeikkel dolgoznak, azóta nem kell beszállatniuk, nem kéri tőlük senki.

Vajon mit gondolnak Varga György, Szabó János, a népjóléti szövetkezet edényeit dugdosó Simon György és a hirhedt mérai Antal-famílijába tartozó István és Mihály nagygazdák, hogy meddig lehet ezt csinálni? Ezek a nagygazdák arra vetemedtek a beszállatási rendelet szabotálásán kívül, hogy a kötelezőket teljesítő szegényebb gazdák ellen izgatnak és rágalomhadjáratoztatás indítanak ellenük. Célljuk, amint azt Varga György mérai szeparátor-tulajdonos és nagygazda nyíltan hirdeti:

— Megbuktatni a falu tejfeldolgozó szövetkezetét!

S eddig még nem akadt, aki a tojkára forrassza a szót!

Nyíltan felszólítjuk Méra község elöljáróságát: mondja meg, miért nem rótták ki a mérai titkos „vajkirályokra” az őket megillető vajbeszállatási kötelezettséget? Miért engedik, hogy a kolozsvári feketepiac korlátlan urai kijátszák az országos rendeletert? Azt is szeretnők tudni, hogy vajjon nincs-e ára ennek a hallgatásnak?

NAGYGAZDÁK ÖSSZEISKÜVÉSE

A mérai hajkeverők azonban nem elégedtek meg ezzel.

A falu becsületes gazdatársadalmá vasárnap gazdanapot rendezett. A fentnevezett vajkirályok azonban titkos összecsküvést szót-

tek s kiadták a jelszót: — *Mérát nem érdekli a gazdanap és a megújult EMGE-t hirdető vezetőség harcrahívó szövegét!*

A falu gazdatársadalmá már évtizedek óta kemény harcot vív, hogy a régi elavult gazdálkodási rendszert sokkal előnyösebb és fejlettebb szintre emelje. 170 kisgazda becsülettel kiharcolta, hogy Méra a kalotaszegi községek között emlegettek a fejlődés útján haladó kalotaszegi községek között és hogy gazdanapjai meggyeszerje híresek voltak. Most is a fejlődést akarták bemutatni és

az elkészített jövő munkatervet a nyilvánosság elé tárni. Erre az ünnepre Kalotaszeg képviselőjét, Kós Károlyt kérték fel ünnepi szónoknak. A falu apraja-nagyja díszbe öltözött és az arató ünnepet jellemező vig nótá hangjai mellett vonult fel a félig kész kulturház elé, ahol Kós Károly beszélt az egybegyűltekhöz. Ismertette a mai gazdasági kérdéseket, beszélt a beszállatásról, a természetesen fizetendő adó szükségességéről és földművelésünk szerepéről a stabilizáció megvalósításában.

Inkább az ördög bibliája?

A falu gazdatársadalmá és az ünnepség résztvevői a gyűlésről kinnöve — nem is olyan messze az ünnepség színhelyétől — egybegyűlt csoportot láttak, akik az árnyékban padokon kártyáztak. Méra község egységbontó nagygazdái voltak ezek. Ott láttuk Tóthgyi Andrást volt községi bírót, Bodor János idóst, Varga András

Hangya-kurátort, Boncz János szabót és a már említett „vajkirályokat”.

Méra község fentemlített gazdái jobban érdekelte az „ördög bibliája”, mint a gazdanap, mint az ország gazdasági csatája. Nem csodálkozunk ezen, hisz az új gazdasági törvények, a feketézők elleni szigorú rendeletek őket is

nem a közösségé — mondotta az ősz kalotaszegi demokrata harcos — s azt mindenkinek mai égető kérdéseink megoldásának szolgálatába kell állítani.

Ezután a szakelődők gazdasági kérdésekről tartottak előadást. Akadt azonban jóegynéhány olyan gazda, aki a fentemlített vajkirályok felbujtására távolmaradt.

Hol voltak ezek az emberek? Mi az, ami jobban érdekelte őket, mint a mai demokratikus földművelésügyi politikai és gazdasági kérdései?

BÁNYÁSZ ALBERT

„Balázs Ferenc”

népi kollégiumot szerveznek Tordán

TORDA. — A Magyar Népi Szövetség torda-aranyosmegyei közművelődési bizottsága az elmúlt napokban értekezletet tartott, ahol a népfőiskolák munkatervét beszélték meg. Az értekezleten, amelyen Pálffy Miklós kisgazda, földművelésügyi elnökölt, elhatározták, hogy nevelésügyi iskolát szerveznek. A multban a népfőiskolák oktatása nem volt teretű, most egységesítik az egész megyében. A munkába bevonják a megye területén lakó főiskolai hallgatókat is, akik közművelődési csoportokat alkotva, vasárnaponként a falvak lakóit felkeresik és kultúrelőadásokat tartanak.

Az értekezleten megtárgyalták a létesítendő „Balázs Ferenc” népi kollégium ügyét is. A torda-aranyosmegyei MNSz közművelődési bizottsága megkérte, hogy a népi kollégiumot még ebben az évben átadják hivatalának. A tervezett népi kollégium 40 népi származású diák és iparosifjú részére nyújtana igen jelentős segítséget tanulmányaik elővégzésében, illetve mesterségük elsajátításában.

6 és féltonna gabonát rejtettek el

Tervszerűen előkészített szabotázscsúcs Sármáson: 22 letartóztatás Börtönbe került a falu egész vezetősége

KOLOZSVÁR. — Sármásban Chocir-schi Chirila, Tumsa Iuliu, Farkas Maximilian, Bartalus Sándor cséplőgéptulajdonosok annak ellenére, hogy a törvény 7 százalékos irja elő a cséplésért terményben járó szolgáltatást, 10 százalékos szedtek és ezt a mennyiséget nem szolgáltatták be az INCOOP-nak, hanem azt lakásukon elrejtették.

A cséplés körül is súlyos visszaélések követték el, mert a megyei gazdasági ellenőrző szerv több mint hat és féltonna gabonát talált különböző rejtékhelyeken. Mint a nyomozás megállapította, a nagyszabású szabotázscsúcsban bűnrészesek voltak Aurel Pintea sármási községi

vezető, Nemes József bíró, Ploscarin Dumitru adótárnok is. Minden adat arra mutat, hogy tervszerűen előkészített szabotázsról van szó és nemcsak az állami termelőket is megcalták, mert nem 7, hanem 10 százalékos vontak le tőlük.

A vizsgálat során olyan súlyos tények merültek fel, hogy letartóztatásba került a község egész vezetősége, a cséplési bizottság és a csépléshez kiküldött „bizalmi” emberek is. Összesen 22 személy.

A megyei gazdasági ellenőrző szerv a legnagyobb eréllyel folytatja a helyszíni vizsgálatot, amelynek befejeztével az őrizetbe vettek átteszik az ügyész-

ségre. A nagyszabású szabotázscsúcs letartóztatottainak névsora a következő: Chirila Chocinschi, Tumsa Iuliu, Farkas Maximilian, Bartalus Sándor, Szabó András cséplőgéptulajdonosok, Aurel Pintea jegyző, Nemes József bíró, Deák Ferenc, Bereczki Gyula, Kelemen Béla és Sándor István, a gazdasági hivatal megbízottai, Szalai Károly, Szilágyi Sándor, Szokács János, Sugar Sándor, Szabó György, Buti József törpebírtokos megbízottak, Coltovean Grigore, Cziráki Béla, Nagy József, Tataru Ioan mezőgazdasági kamarai kiküldöttek, akik valamennyien csunyán visszaélték a személyük iránt megnyilvánuló bizalommal.

HADIFOGOLY HIRADÓ

KOLOZSVÁR. — A foksányi és máramarosszigeti hadifogolyok névsorát július 12-i számunktól kezdődően folyta-

tólagon közöljük, valamint a hozzátartozók üzeneteit is a foksányi és a máramarosszigeti táborokba.

Foksányban vannak:

Winkler János, Feffenhárt István, Rajnai József, Czir Pál és Kalló János Kálmán, Szatmár megye, P. Kocsis Sándor, B. Szabó Imre és Atefi Imre Csikszentimre, Breszlán László Szentjobb, Tar Ferenc Szalárd, Kalmár Sándor Diósd, Hanga József Felsőbánya, Knill Ernő, Czizler Pál és Bétuker József Gilvács,

Hermán József musz, Sveglér István és Stibli János Nagymajtény, Korga József Felsőbánya, Kiss József Felsőbánya, Munkácsi Dániel, Varga Gyula, Bertalan Dániel, Kiss Zoltán, Dicső Gábor, Kiss Sándor és Katona József Érkeserű, Szilágyi Sándor Értarcsa, Matusz István Krasznaterebes.

Foksányban lévő kolozsváriak:

Péterffy János Cukorgyár-utca 87, Matlak Béla Kismester-utca, Zsejki Ferenc Komjáthy-utca 3, Fodor László Farkas-utca 6, Vég János Kőkert-utca 109, Szabó József kertész Cukorgyár-utca, László Gábor Monostori-ut 138, Nyilas Sándor Bezeredy-utca 32, Fülöp Sándor Deportáltak-utja 187, Gergely Sándor Raktár-utca 17, Biró Domokos Külmonostor-utca 15, Balogh Mihály Téglás-utca 15, özvegy Andrási Zsig-

mondné Ilie Macelar-utca 23, Mózes Tibor Dávid Ferenc-utca 13, Bagaméri Béla Szamosközi-utca 6, Madarasi borkereskedő Mária királyne-utca, Lenn János Kalandos-utca, Darcas Sándor Zápolya-utca 14, Zindler Artur musz, Stein Áron musz és Lieb Vilmos musz. Nevezettekről bővebb felvilágosítást ad Botos Árpád Kolozsvár, Március 6 (volt Szentegyház)-utca 7 alatt, bent az udvarban.

Máramarosszigetre szóló üzenetek:

Veress Béla hadnagynak üzeni Tordáról, Baritau-utca 43 alól Veress Ilona, hogy édesanyjával együtt jól vannak és türelmetlenül várják. — Szabó Szilárd-

nak üzenil. Kolozsvárról, Budai Nagy Antal-utca 28 alól: Mindnyájan jól vagyunk és szeretettel várunk. Édesanyád és testvéreid.

Foksányba szóló üzenetek:

Bagaméri Bélának 7053 üzenik Kolozsvárról, Széchenyi-utca 36 alól: A mielőbbi viszontlátás reményében üel sógorod, Szaniszló Ilka és szeretettel csókolnak testvéreid: Ilu és Mária. — Ferenczi Sándornak 7062/17 (született Földváron) üzeni Kolozsvárról, Csaba-

utca 122 alól nővére, Bálint Béláné, hogy mindnyájan jól vannak és nagyon várják haza. — Medgyesi Lajos tartalékos zászlósok üzenik Dési, Ferdinánd király-ut 6 alól: Várjuk érkezésed. A Didi címet Budakeszi, Széchenyi-utca. Csokolunk mindnyájan, Medgyesi Sándor, — Kor-

Rémhirterjesztő lettem...

Cigaretta kerestem. Egyik trafikból ki a másikba de és mindenütt eredménytelenül.

— Nincsen, elfogyott — mondták a tözsdésnének és örömet sugárzott az arcuk, hogy végre nem maradt nyakukon a dohány.

Még egy utolsó kísérletet. Betértem egy régi trafikos ismerősömhöz. Gondoltam: a barátság csak kötelez, a jó néni kiszorít egy kevéske dohányt részemre is.

— Nincsen. Elfogyott — mondotta ő is —, még a Tomist meg a Mihájt is elvitték.

Alighogy kiléptem a tözsdéből, egy ismerőssémmel találkoztam össze. Elpanaszoltam bánatomat. Kovács ur — így hívják a barátomat — kihuzta magát, zsebéből egy egész százast Kárpátot huzott elő és diadalmas mozdulattal elém tartotta.

— Parancsoljon kedves barátom — mondotta —, parancsoljon.

Kivettem a csomagból egy cigarettát. Rágyújtottam. Le sem szívhattam az első füstöt, barátom jószágosan a vállamra tette kezét és megszólalt:

— Szóval, maga most cigarettát akar szerezni?

— Igen — válaszoltam.

— Hát nem fog kapni! — nyugtatott meg barátom, akiről soha nem tudtam kideríteni, hogy miből él.

— Miért — bátorkodtam — olyan lehetetlen?

Barátom a kérdésre kérdéssel felelt.

— Maga újságíró?

— Az — mondtam.

— Hát szép kis újságíró — így Kovács ur —, ha azt sem tudja, miért nem lehet cigarettát kapni!

— Volna szives fölvilágosítani — kockáztattam meg a kérdést.

Kovács ur kihuzta magát, egy lépést hátra lépett, félig leereszkedő félig szánakozó pillantással végigmért ujjra közelebb jött, fülemhez hajolt és elkezdte a nagy titok tolmácsolását:

— Holnap kérem — mondtam —, holnap stabilizálják a pénzt. Már itt van az új pénz is a Dáko, a Nemzeti Bank pincéje szüntől van vele. Na most kérem... A beváltás a következő: 100.000 lejért egy Dákot kapunk.

— És mi köze van ennek a cigarettához? — vetettem közbe.

— Csak nyugalom, barátom — folytatta Kovács —, most jön a nagy titok... Megállapították az új árat is. Minden közzé, a cigarettá lesz a legdrágább. 2 Dáko lesz egy huszas csomag Carpati. Érti most már?

— Értem — mondtam —, de most én is elárulok magánál egy titkot. Nagyon kérem azonban, senkinek se mondja meg. Mi, újságírók, tudunk ugyebár mindent? ...

— Na! — hajolt közelebb barátom az újabb értesülésért.

— Holnap még nem lesz stabilizáció. Dolgoznak rajta. Majd közlik, hogy mikor lesz. De hétfőtől olcsóbb lesz a dohány. 150 ezer lej lesz egy százast Kárpáti.

Barátom meghökkenve nézett rám.

— Biztos ez? — kérdezte.

— Mérget vehet rá — így én, Kovács ur egészen elkékölt.

— Jéusom — ühegte —, az egész vagyonomat, 20 millió lej, dohányda fektettem.

Barátom állt, meredt rám, én élveztem a hatást. Aztán Kovács ur köszönés nélkül elrohant.

Vidáman néztem utána, a rémhirterjesztő után, akinek bizonyára egy úlmatlan éjszakát okoztam.

Es azt sem sajnáltam, hogy magam is rémhirterjesztő lettem.

A dohány ugyanis — nem lesz olcsóbb.

SZEKELY, GYÖRGY.

Súlyos börtönbüntetéssel sújtották az északmoldvai összeesküvőket

BUKAREST. — A katonai törvényszék I. tanácsa szombaton hirdetett ítéletet az északmoldvai legionista szervezetek, a „Kereszt-testvérek” bűnperében.

Összeesküvésért s az ország egységének szétrombolására való törekvésért a bíróság Carausu Adrian, Sufaru Gheorgho és Puscasu Mihail összeesküvőket egyenként 12 és félelvi súlyos börtönrre és politikai jogaik gyakorlásának 3 évi felfüggesztésére ítélte. Tinus Aurelian, Egner Gheorgho, Munteanu Dumitru és Moldoveanu Todort egyenként 10—10 évi súlyos börtönrre és politikai jogaiknak felfüggesztését 3 évi felfüggesztésére ítélte.

A többi 11 vádlottat 3—5 évi terjedő súlyos börtönnel sújtották. Ezenkívül 14 más résztvevőjét a

„Kereszt-testvérek” titkos szervezetének az összeesküvők fel nem jelentése miatt és a titkos társaságban való részvétel címén 6 hónaptól 2 évig terjedő börtönrre ítélték.

NAGYMENNYISÉGŰ KONZERVET ÉS GYÜMÖLCS-ÉRTÉKELÉSI GYÁRTANAK EZ ÉVBEN

A földművelésügyi minisztérium legfelsőbb zöldségközpontja az év hátralévő hónapjaira nagyszabású munkatervet készített.

A munkaterv célja a lakosság s főleg a városi munkásság ételmeztelenségének megjavítása érdekében az élelmiszer- és konzervipar nagyarányú fellendítése, valamint a lakosságnak friss zöldséggel és gyümölcseivel való ellátása.

A tervezet megvalósítását a meglévő és a REAZIM-hoz tartozó 13 nagy

konzerv- és gyümölcsipar végzi, továbbá a mezőgazdasági kamarák, mezőgazdasági főiskolák és a hadsereg hasonló üzemei.

Ezek a gyárak 1947 decemberéig a következő mennyiségeket fogják legyártani: 440 tonna vegyesiz, 25 tonna gyümölcsiz, 33 tonna aszalt gyümölcs, 5 tonna kompót, 7 tonna süritett must, 27 tonna szárított zöldség, 53 tonna huskivonat, 35 tonna zöldségkonzerv.

A költségek fedezésére a földművelésügyi minisztérium 179 millió lej borszáttal rendelkezik.

A földművelésügyi minisztérium intézkedett arról is, hogy minden megyében konzervgyártó üzemek állítsanak fel, továbbá, hogy minden gazdasági kamarában körzetben megyei kiállításokat rendezzenek a zöldségkampány eredményéről. Október hónapban a megyei kiállításokon díjat nyert zöldség- és gyümölcsfélékből Bukarestben rendeznek kiállítást.

Még az irmagját is...

Az a riadalom jut eszünkbe, az 1945 augusztus 5-iki kolozsvári fasiszta provokációra emlékezve, amely akkor a város magyar lakosságának nagy részére megvalósított. Ünnepre készült Kolozsvár lakossága, nemzetiségre való tekintet nélkül, a fasiszta legyőzésében résztvevő győztes román hadsereg ünnepélyes fogadására. Az üdvözlőtűk a felszabadult város fő terén.

Ezt a nagyszerű alkalmat, a két nép őszinte baráti szándékának kifejezését igyekezett felhasználni a manista reakció ocsmány szándékának megvalósítására. A demokráciáért harcoló viléző román katonákat szeretett volna szembesíttetni az ország újjáépítésébe dolgozó munkássággal az egymásratalált és egymás kezét kereső együttélő románokat és magyarságot akarta, régi politikájához híven, egymás ellen ugratni. Abban reménykedett, hogy a dicsőséges harcok hazatérő hadseregnek a munkássággal és a nemzetiségekkel való szembesíttetésével olyan politikai légkört teremthet, amelyben majd ísmét szóhoz és gyilkolási lehetőségekhez juthatnak a hírhedt Maniu-gárdiák s megvalósulhat egyszerre népelem épült „történelmi” politikájuk.

A terv azonban nem sikerült. Kolozsvár román és magyar lakossága igaz szeretettel és bensőséges ünnepéssel fogadta a harctórról érkezett újszülött újszülött katonáit. Lélekemelően szép ünnepség zajlott le a Szabadság-terén. Amikor azonban látták, hogy tervek nem sikerül, a régi módszerhez, a gyilkossághoz folyamodtak. Az ünnepségről hazafelé vonuló munkásokat kezdték szidalmazni a Mária királyné-utcában, majd a felbért Maniu-gárdiák a Malinovszki-terén sortírtak a Derma-munkásokra. Az új, demokratikus Romániáért teljes odaadással küzdő két munkás Nagy József és Kovács Pál Derma-tüzeltől holtan tértek el. Többen megsebesültek. Csak a munkástömegek fegyelmességén és határozottságán múlhat, hogy nagyobb baj nem kerekedett a dologból. Am a munkások nem felejtették. Két napra rá demokráciának két hősi halottjának temetések a gyilkosság színhelyén. Malinovszki-terén tettek fogadalmat a reakció elleni küzdelemre és a demokrácia valámsint az együttélő népek közötti békesség és megértés melléti halálra.

Két év telt el azóta. Maniuk reakciós fasiszta pártját csak a közelmúltban számolta fel véglegesen demokráciánk. Lelepleződött az őzka s a „nem-politizálás” hol pedig egytérbe alórcák mögé rejtőzködő s a „nem-politizálás” Maniukkal életre hívta a szövetkező magyar reakció is.

A riadalom és a riadalom, mely akkor, azon az augusztus 5-iki napon szállt a hit és a szövetség minden becsületén dolgozó magyarban, hogy hűségese szövetségese társainkkal, a román demokrácia öntudatos tömegeivel együtt harcolva, még az irmagját is véglegesen megsemmisítjük mind a magyar reakciónak.

A holland és indonéz kormány parancsot adott az ellenségeskedések megszüntetésére

Az ENSZ biztonsági tanácsának a holland-indonéz viszály kérdésével kapcsolatban tartott határozata a következőket tartalmazza:

„A tanács aggodalommal vett tudomást a holland fegyveres erők és az Indonéz Köztársaság közötti ellenségeskedésekről s ezért felszólítja a két felet, hogy azonnal szüntesse meg az ellenségeskedéseket és döntőbíráskodás, vagy más békés eszköz útján oldja meg a vitát és a viszály rendezése terén elért eredményekről tájékoztassa a Biztonsági Tanácsot.”

A Biztonsági Tanács azt sugalmazta, hogy az ellenségeskedéseket augusztus 5-én, kedde virradó éjszaka 12 órakor szüntessék be.

Miután a holland kormány a Biztonsági Tanácsban lévő képviselője után hivatalosan értesült a döntésről, holland vadászpilóták a döntésről, mint rádiójelentés közli — az indonéz fővárosban is ledobták ennek a szövegét.

Az ENSZ főtűkarsága vasárnap estig még nem kapott hivatalos választ a holland és az indonéz kormányhoz írt tézett felszólításra. A moszkvai rádió indonéz jelentés alapján azt a hírt közölte, hogy a holland hadsereg a Biztonsági Tanács döntése után még néhány fontos területet akar elfoglalni Szumátrán és Jávan s erős tankegységekkel áttörést akar kieri szükolnui egész az indonéz fővárosig.

Az indonéz kormány rádióközleményben rámutatott arra, hogy mindent elkövet, hogy eleget tegyen a Biztonsági Tanács kérélmének az ellenségeskedések beszüntetése tekintetben. Az a véleménye, hogy a vizsát a Biztonsági Tanács által választott és több nemzet bevonásával összeállított döntőbírásnak kell rendeznie. Az indonéz kormány szükségesnek tartja, hogy mindkét fél az 1946 októberében megállapított demarkációs vonal mögé vonja vissza csapatait.

CSÖKKEN AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK KIVITELE

Az USA kereskedelmiügyi minisztériuma közli, hogy az Egyesült Államok kivitele a májusban volt 1,422,000,000

dollárról júniusban 1,242,000,000 dollárra csökkent. A hanyatlás 13 százalékos. A minisztérium megállapítja, hogy ez a jelentős, a kivitel növekvő irányzatában az első lényeges szakadás. A bevétel júniusban 466,000,000 dollárra csökkent a májusban volt 474,000,000 dollárról. Az USA kivitele egyébként

az év első hat hónapjában elérte a 7 milliárd 558,300,000 dollárt és 4 milliárd 695,700,000 dollárral felülmúlta a bevétel értékét.

Ez a nagy aránytalanság megapaszottta a vásárló országok valutakészletét, ami az amerikai kivitel hanyatlását vonja maga után.

Romániát és Magyarországot is meghívták egy ENSZ-értekezletre

Az ENSZ gazdasági és társadalmi tanácsa elfogadta India javaslatát, hogy a november folyamán a kubai Havanában sorra kerülő kereskedelmi és munkaerő-felhasználási értekezletre hívják meg az Indonéz Köztársaságot, Angliát, Franciaországot, az Egyesült Államok és Hollandia az inditvány ellen szavazott.

A gazdasági és társadalmi tanács ugyanakkor elhatározta, hogy az értekezletre meghívót küld Romániának, Albániának, Ausztriának, Bulgáriának, Irországnak, Finnországnak, Magyarországnak, Olaszországnak, Palesztinának, Portugáliának, Svájcnak, Yemennek és Transzjordániának.

ZAVARGÁSOK PALESZTINÁBAN

Palesztinában napirenden vannak a zavargások. A brit főhadiszállás jelentése szerint Tel-Avivban egy zsidó csoport behatolt a Postai épületbe és megkímélte a Barclay-bankot. A bank táladó ajtóit és előcsarnokának berendezését összetörték. A Jeruzsálemben állomásozó „Hampshire-zred” hadiszállását szintén megtámadták. A támadók és a brit katonák között történt összecsapás után két embert letartóztattak.

Zsidó hírtöréstől eredő közlés szerint Tel-Avivban a csütörtökön este történt összetűzéseknél meghalt öt zsidó temetéseknek újabb incidensek voltak. A közlés sze-

rint a brit légierő egy gépkocsija keresztül akart haladni a tömegben. A zsidók megtámadták, mire a gépkocsiból lövéseket adtak a levegőbe. A lövések nyomán keletkezett pánikban 33 ember megsebesült. A tömeg az autót felborította és azt, valamint még egy másik katonai gépjárművet felgyújtott.

A SZOVJET REPÜLÉS NAPJA

A Szovjetunióban augusztus 3-án ünnepezték a repülés napját. Bulganin hadseregtábornok, a Szovjetunió fegyveres erőknek minisztere s alkalmából napiparancsot intézett a légierő tagjaihoz. Moszkvában és a szövetségi köztársaságok fővárosaiban 20—20 ágyulövés hirdette a szovjet repülés napját.

AUGUSZTUS 11-ÉN KEZDŐDİK AZ AMERIKAI-ANGOL SZÉNÉRTEKEZLET

Londoni hivatalos körök értesülése szerint a ruhrvidéki széntermeles fokozásának kérdésével foglalkozó angol-amerikai értekezlet augusztus 11-én kezdődik Washingtonban.

A kvártélyban foglalkozva a moszkvai „Pravda” megállapítja, hogy nagy ellentétek vannak az angolok és amerikaiak között. Az amerikai és oroszok meg akarják szerezni a Ruhrvidék ellenőrzését.

Gyanusan sok a lehuzott rolló...

Spekulációs szándékkal bezárt a kolozsvári kereskedők egész sora

„A múltban az infláció utáni stabilizáció mindig a dolgozó osztály rovására történt. Ez alkalommal azonban olyan stabilizációt készítünk el, ami a dolgozókat érdekelt és nem a tőkéséket tartja szem előtt...” (Luka László.)

KOLOZSVÁR. — A közvélemény érdeklődésének központjában a stabilizáció áll. Az ország dolgozó népe egyöntetűen támogatja demokratikus kormányunkat ebben a munkában, mert jól tudja, hogy a gazdasági élet normalizálása minden dolgozó életbiztosítja a magasabb életszínvonalat. A demokrácia haladó erőivel szemben azonban felsurrokoznak az üzének, árdrágítók, ársurokizgatók, szabotőrök, akik a maguk szennyes üzleteivel és harácsolásával még az utolsó érvágásoknak arják a dolgozókat végrehaj-

tani. A mai súlyos idők kétségtelesen a kereskedők egyrésze veszelte át a legkönnyebben. Ezeknek az elemeknek lehetősége nyílt arra, hogy jövedelmüket az élet drágulásával arányosan emeljék, sőt — azt igen sok esetben még messze túlhaladva — vagyonukat is gyűjthették össze. A tisztességes kereskedői réteggel szemben állók voltak ezek a laza lelkiismeretű elemek, akik különféle spekulációkkal tevékenyen közreműködtek a gazdasági helyzet lerontásában.

Az utóbbi napokban a kereskedelmi és iparkamarához a legkülönfélébb üriüggekkel alátámasztva érkeztek be a tőkés elemek, hogy utóány teljes üzletlárást engedélyezzenek. A kamarára csak megvizsgált és igazoltan indokolt esetekben járult

hozza, hogy egyes üzletek néhány napig zárva tarthassanak. Így hivatalosan, nincs is több üzlet zárva, mint más alkalmakkor — aki azonban figyelő szemekkel végigsétál Kolozsvár üzleti mekkéjén, azt állapíthatja meg, hogy feltűnően sok a lehuzott rolló, mint ha legalább is valami felülnne; lenne, ami nem kötelező, de hivatali akarja, akkor megtarthatja munkaszünetét.

Igen sok kereskedés minden hivatalos engedély nélkül lehuzta rollóit, hogy áruit így visszatartva, elvonja a forgalmat és magát pedig kivonja minden esettől. Ez a magatartás természetlenül és még kereskedelmi szempontból is megengedhetetlen, mert ezzel a terhek teljes egészében a tisztességes és az üzletalké nyitva tartó kereskedőkre hárulnak.

Évvéninél hat és félezer tonna gyapotfonalat gyártanak az ország üzemei

Az ország gazdasági helyreállítását és a termelés fokozását előirányzó javaslatok megvalósítására a kereskedelmi és közlekedésiügyi minisztérium legutóbb megállapította a jövő év július-december havi gyapottermelési munkatervét is.

A munkaterv szerint az év hátralévő hónapjaiban a kijelölt gyapotfeldolgozó üzemek és gyárak 6594 tonna gyapotfonalat kötelesek legyártani. Ebből a mennyiségből december hónapra 804 és fél tonna esik.

Meghalt a volt politikai elítéltek és deportáltak kolozsvári szövetsége

KOLOZSVÁR. — A közelmúltban alakult meg a volt politikai elítéltek és deportáltak szövetségének kolozsvári szervezete. A gyűlésen dr. Bratu s Népvédelem részéről megjelent a Párizsban megalakult világszövetség programját.

A felszólalók közül Sütő és Ciment a spanyolországi helyzetet ismertette, majd a Szövetség 17 tagu vezetőséget választott, amelynek tagjai: dr. Kertész Rezső, dr. Kohn Hiller, Veress Pál, Recseanu Iliana, Balázs Egon, Csizmadia István, Braun Rozália, Farkas Márton, Lautmann Renka, dr. Pojghi, Miklós, dr. Gonda Miklós, dr. Pavei, Gombos Mihály, dr. Róth Lajos, Cioclu, Mezei Ferenc és Mihály Dávid.

A szövetség elsőországi a volt politikai elítéltek és politikai deportáltak kívánja megszervezni és az aktív munkába bevonni. Ugyanakkor tagjainak támogatásáról — anyagi, jogi és egyéb természetű — is meg kell kérni a szövetség tagjainak és magának a szövetségnek is az a politikai célja, hogy támogassék az antifasiszta harcot minden országban.

A volt politikai elítéltek és deportáltak szövetsége a Népvédelem helyiségében naponta 12—1 és délután 5—7 óra között hivatalos órákat tart. A szövetség kéri a volt politikai foglyokat és deportáltakat, hogy jelentkezzenek tagfelvételre, egyuttal közli, hogy a szövetség nagyjuttát meg augusztus 5-én, augusztus 15-én és 25-én tartják meg.

ISKOLAI KALAUZ

Oszi szigorlat a Bolyai Egyetem orvosi karán

MAROSVÁSÁRHELY. — A nemzet-
művelésügyi minisztérium a romániai egyetemek orvostudományi karán megtartandó oszi szigorlatok idejét szeptember hónapban állapította meg. Ennek megfelelően a Bolyai Tudományegyetem orvostudományi karára beiratkozni és elkapar szigorlatozni csak szeptember 6-ig lehet. Az orvostudományi kar II—VI. évfolyamaira beiratkozó hallgatók sikerrel lépnek le nem tett szigorlatokra kizárólag legfeljebb jelentkezhetnek 1947 augusztus 15-é és 25-é között olyan

módoa, hogy a jelentkezés legkésőbb 1947 augusztus 25-én déli 12 óráig a dékáni hivatalba beérkezzen. Későbbi időpontok felétek a fizika-kémia és természetnevelés részére jelentkezéseket nem vesznek figyelembe. A szigorlatokat 1947 szeptember 9-től 27-ig tartják meg. Az egyes szigorlatok időpontját külön bizottság állapítja meg és a kijelölt időpontok betartása mindenre kötelező. A szigorlati díjakat a szigorlat előtt kell befizetni. A beiratkozások 1947 szeptember 16-tól október 1-ig lesznek. Az előadások 1947 október 2-án kezdődnek.

Felvétel és beiratkozás a kolozsvári állami magyar ipari főiskolába

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári állami magyar ipari főiskolába azok a növendékek vehetők fel, akik az ipari vagy elméleti liceumok négy osztályát sikerrel elvégezték, 15 évnél nem fiatalabbak, 18 évesnél nem idősebbek és az előírt felvételi vizsgát sikeresen letették. A felvételi vizsgára való jelentkezés iránti kérések az intézet igazgató-ságához címelve augusztus 25-é és 31-é között adandók be. A felvételi vizsga tárgyai: román és magyar nyelv, szám-tan, amelyekből írásbeli és szóbeli vizsga lesz, továbbá a tanuló tetszése szer-

int német vagy francia nyelv, az ipari iskolások részére technológia, a középiskolások részére fizika-kémia és vegyészmértan, amelyekből csak szóbeli vizsga van. A vizsgán kívül egy mértani rajz készítenendő és részletes műhelygyakorlat végzendő az iskola műhelyében. A felvételi vizsgát orvosi vizsgálat előzi meg és csak teljesen egészséges, testileg hibátlan tanulók jelentkezhetnek. A felvételi vizsga szeptember 12-én reggel 8 órakor kezdődik. Részletesebb felvilágosítást az intézet igazgatósága ad.